

Indkaldelse af idéer og forslag til afgrænsning af

Miljøkonsekvens- rapport for 132 kV kabelanlæg Spanager - Haslev - Vordingborg - Orehoved

J.nr. 2023 – 18730

November 2023

Hvad er en miljøkonsekvensrapport?

Projekter, der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt kan kun realiseres på baggrund af en omfattende vurdering af konsekvenserne for miljøet. Vurderingen skal påvise, beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkning på:

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Den biologiske mangfoldighed, med særlig vægt på arter og naturtyper, der er beskyttede
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskab
- Større menneske- eller naturskabte katastroferisici og ulykker
- Ressourceeffektivitet
- Samt samspillet mellem disse faktorer

Miljøvurderingen bygger på en miljøkonsekvensrapport, som bygherre skal fremlægge¹. Inden miljøkonsekvensrapporten bliver udarbejdet, indkaldes ideer og forslag til miljøkonsekvensrapportens indhold. Formålet er at borgere, virksomheder og andre interessenter, der kan blive berørt af projektet, får mulighed for at stille spørgsmål og komme med input til miljøkonsekvensrapportens indhold.

Det kan f.eks. være idéer til, hvilke miljøpåvirkninger der skal tillægges særlig vægt i vurderingen, og det kan være forslag om alternativer til projektet eller dets placering.

Miljøkonsekvensrapporten skal give en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for en offentlig debat, såvel som miljømyndighedens endelige beslutning om, hvorvidt der kan gives tilladelse til projektet.

Miljøstyrelsen gennemgår miljøkonsekvensrapporten. Rapporten vil, sammen med ansøgningen, eventuelle supplerende oplysninger fra bygherre og udkast til tilladelser, blive offentligt fremlagt i minimum 8 uger. Her bliver der igen mulighed for at sende bemærkninger til Miljøstyrelsen. På baggrund af de indkomne bemærkninger og konklusionerne i miljøvurderingen, vil Miljøstyrelsen afgøre om der kan udstedes tilladelse til det ansøgte projekt.

Læs mere om miljøvurderinger på: <https://mst.dk/natur-vand/miljoevurdering>

---

¹ Gælder for projekter omfattet af § 15 i miljøvurderingsloven med tilhørende bekendtgørelse. LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) og BEK nr. 806 af 14/06/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Indhold

1.	132 kV kabelanlæg fra Spanager til Orehoved	4
1.1	Indledning og baggrund for projektet	4
1.2	Hvad går projektet ud på	4
1.3	Myndighedsbehandling	8
1.3.1	Plangrundlag	8
1.3.2	Øvrige tilladelser	8
2.	Projektets miljøpåvirkninger	9
2.1	Påvirkning fra kabellægning på land	9
2.2	Påvirkning fra kabellægning under Storstrøm	10
2.3	Station Haslev Øst	10
2.4	Station Vordingborg Nord	10
2.5	Station Orehoved	10
2.6	Påvirkning fra nedtagning af luftledning	11
2.7	Påvirkning af naboer -støj og trafik	11
2.8	Påvirkning fra luft, lys og uheld	12
2.9	Påvirkning af jord	13
2.10	Påvirkning af grundvand og overfladevand	13
2.11	Påvirkning af landskab	14
2.12	Påvirkning af Natura 2000-områder og natur	14
2.13	Andre miljøemner	15
3.	Alternativer	16
4.	Sådan får du indflydelse	16
4.1	Hvordan giver du din mening til kende?	16
4.3	Den videre proces	16

1. 132 kV kabelanlæg fra Spanager til Orehoved

1.1 Indledning og baggrund for projektet

Den grønne omstilling af den danske energiproduktion er ved at tage fart og særligt el-produktionen omstilles hurtigt. Der ses en stor udvikling i etablering af sol-og vindanlæg (VE-anlæg) både i antal og i størrelse, hvormed der tilsluttes større mængder strøm end tidligere til el-netværket. På Lolland-Falster og Sydsjælland er der en stor interesse for at etablere nye solcelleanlæg. Dette har affødt et større behov for tilslutningen af VE-anlæg, men også, at energien, som disse anlæg producerer, kan transporteres til forbrugsområder såsom København, Fyn, Jylland eller til udlandet. Som følge heraf skal el-netværket forstærkes på Lolland-Falster og Sydsjælland.

Derfor etableres en ny 132 kV kabelforbindelse. Kabelforbindelsen etableres fra Spanager højspændingsstation på Midtsjælland til Orehoved højspændingsstation på Falster. Herudover etableres der tre nye højspændingsstationer øst for Haslev, nord for Vordingborg, og ved Orehoved, som kabelforbindelsen tilkøbes.

Det eksisterende luftledningsanlæg og den partielle kabellægning mellem Spanager og Haslev samt Haslev og Fensmark er udtjent, og skal renoveres. Efter idriftsættelsen af den nye kabelforbindelse, fjernes de eksisterende luftlednings- og kabelanlæg mellem Haslev, Spanager og Fensmark, samt den eksisterende 132 kV transformerstation i Haslev.

1.2 Hvad går projektet ud på

Det samlede anlægsprojekt består af følgende elementer:

1. Etablering af 132 kV kabelforbindelse (dobbelt kabelforbindelse) mellem højspændingsstation Spanager og højspændingsstation Haslev Øst.
2. Etablering af 132 kV kabelforbindelse (enkelt kabelforbindelse) mellem højspændingsstation Haslev Øst og højspændingsstation Vordingborg Nord.
3. Etablering af 132 kV kabelanlæg (dobbelt kabelforbindelse) mellem Vordingborg Nord højspændingsstation og Orehoved højspændingsstation over Storstrøm.
4. Etablering af nye højspændingsstationer ved Haslev Øst, Vordingborg Nord og Orehoved.
5. Fjernelse af udtjent luftledningsanlæg samt partiel kabellægning mellem højspændingsstationerne Spanager, Haslev og Fensmark.
6. Fjernelse af eksisterende 132 kV højspændingsstationer ved Haslev og Orehoved.

Projektets udstrækning er vist på Figur 1-1.

Figur 1-1 Projektets udstrækning.

Kabelanlæg

Der skal nedgraves en dobbelt kabelforbindelse på strækningen fra station Spanager til station Haslev Øst, ca. 18 km. Fra station Haslev Øst til station Vordingborg Nord skal der nedgraves en enkelt kabelforbindelse, ca. 32 km. Fra station Vordingborg Nord til Orehoved, skal der nedgraves en dobbelt kabelforbindelse, ca. 14 km, hvoraf 7 km går under Storstrømmen. Den samlede projektstrækning er således cirka 64 km.

Linjeføringerne for kabelanlægget er fastlagt ud fra et ønske om at forbinde højspændingsstationerne ad den kortest mulige vej, for derved at lægge beslag på mindst muligt areal og minimere konflikter med arealinteresser. Derfor trækkes en linje mellem de to stationer over landskabet og herefter tilrettes linjeføringen i forhold til de arealinteresser, der findes i landskabet, samt eksisterende beboelse. Projektet er således tilpasset, så det giver så få konflikter med arealinteresser som muligt, og projektet omfatter en række underboringer for at minimere forstyrrelsen af eksempelvis levende hegn.

Krydsning af Storstrøm

De to kabelsæt udlægges med passende indbyrdes og sikkerhedsmæssig afstand. Tracéet passerer et Natura-2000 område ud for Falster. Kablerne pløjes eller spules ned i havbunden tværs over Storstrømmen i en proces, hvor der samtidigt foregår en tildækning af kablerne med havbundssediment.

Forud for anlægsarbejdet udføres der havbundsundersøgelser og marinarkæologi, der er med til at afklare den konkrete anlægsmetode til havs.

Ny station Haslev øst

Energinet bygger en ny 132 kV højspændingsstation med tilhørende højspændingsfelter. Stationsområdet udgøres i dag af opdyrkede marker og er beliggende i landzone. Området er ikke lokalplanlagt, hvorved Faxe Kommune vil tilvejebringe det nødvendige plangrundlag, som forventes vedtaget i maj 2024. Arealet for den nye 132 kV station er ca. 23.000 m². Der opføres en manøvrebygning og et nedsvinningsbassin til regnvand, og stationsarealet omkranses af et beplantningsbælte. Desuden opsættes der lynfangsmaster der er 25,5 m høje.

Figur 1-2. Areal til ny station Haslev Øst. Den blå flade viser Energinets nye stationsareal. Den gule flade er areal til station for det lokale netselskab Andel Holding.

Ny station ved Vordingborg Nord (VONØ)

Projektet bygger en ny højspændingsstation med en transformer, en kompenseringsspole og tilhørende samleskinne og højspændingsfelter. Stationsområdet udgøres i dag af opdyrkede marker og er beliggende i landzone uden for eksisterende lokalplaner. Lokalplan for stationen vedtages i oktober 2023. Der opsættes op til 12 stk. 25,5 m høje lynfangsmaster på stationen. Der opføres desuden en manøvrebygning og et nedsvinningsbassin til regnvand, og stationsarealet omkranses af et beplantningsbælte. Arealet for den nye 132 kV station er ca. 33.000 m² (150 x 330 m).

Figur 1-3. Placeringen af den nye station ved Vordingborg Nord.

Ny station ved Orehoved (ORH)

Projektet bygger en ny højspændingsstation syd for den eksisterende station (som fjernes). Stationsområdet udgøres i dag af opdyrkede marker og er beliggende i landzone uden for eksisterende lokalplaner. Lokalplan for stationen vedtages i november 2023. Stationen indeholder bl.a. en transformer, kompenseringspole med tilhørende samleskinne og højspændingsfelter, og der anlægges et regnvandsbassin eller bede på arealet. Der opføres 12 stk. 25,5 m høje lynfangsmaster på stationen. Der opføres desuden en manøvrebygning, og stationsarealet omkranses af et beplantningsbælte. Stationen inkluderer også etablering af mere kørevej langs den nuværende adgangsvej og videre fra muffehus til stationen. Arealet for den nye 132 kV station er ca. 34.100 m² (110 x 310 m).

Figur 1-4. Placeringen af den nye station ved Orehoved (vist med blå) og adgangsvejen der etableres i forlængelse af den eksisterende vej.

Fjernelse af station Haslev

Den eksisterende 132 kV station Haslev fjernes. Den eksisterende station er placeret på et areal, der ejes af Andel Holding. Efter fjernelse af stationen retableres arealet, og Andel Holding bestemmer den efterfølgende brug af arealet.

Fjernelse af eksisterende station ved Orehoved

Efter idriftsættelse af kabelanlægget demonteres og fjernes den eksisterende station ved Orehoved, sammen med to master og ca. 250 m luftledningsanlæg syd for eksisterende station. Derudover omlægges kabelanlæg over en strækning på ca. 150 m så de kobles på den nye Orehoved station i stedet for den eksisterende station via den 250 m lange luftledningsforbindelse. Den eksisterende station og luftledningsanlæg skal være i drift mens kabelanlægget og de nye stationer etableres.

Det har teknisk ikke været muligt at udvide den eksisterende station hverken øst eller vest for den eksisterende station, hvorfor det er nødvendigt at bygge ny station og fjerne den eksisterende. Den eksisterende station er placeret på et areal, der ejes af Andel Holding. Efter fjernelse af stationen retableres arealet, og Andel Holding bestemmer den efterfølgende brug af arealet.

Demontering af eksisterende luftledningsanlæg samt partiel kabellægning

Efter idriftsættelse af kabelanlægget fjernes den eksisterende 132 kV luftledning med 118 master på en strækning på ca. 25,6 km, samt ca. 7 km eksisterende kabel. Fra station Haslev til Teestrupvej forløber der to masterækker. Det er kun den østlige af de to mastrækker, der tages ud af drift og fjernes. Den vestlige luftledning forbliver i drift mellem station Spanager og station Rislev.

1.3 Myndighedsbehandling

1.3.1 Plangrundlag

Nye planer, kommuneplantillæg og lokalplan for Station Haslev Øst udarbejdes og miljøvurderes af Faxe Kommune. Tilsvarende skal der udarbejdes lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg og miljøvurdering af planerne for den nye station i Vordingborg Nord (VONØ) og den nye station i Orehoved (ORH). Energinet har ansøgt om udarbejdelse af lokalplaner hos Guldborgsund Kommune og Vordingborg Kommune i september 2022.

Plandokumenterne vil blive offentliggjort, så man som borger og interesseret kan få yderligere oplysninger om de nærmere planforhold. Plangrundlaget skal være vedtaget, før Miljøstyrelsen kan give tilladelse til indeværende projekt. Plangrundlaget for station Haslev Øst forventes endelig vedtaget i maj 2024, mens lokalplanen for de nye stationer i Vordingborg Nord og Orehoved forventes vedtaget omkring november 2023.

Der skal ikke tilvejebringes plangrundlag for kabellægning af strækningsanlægget.

1.3.2 Øvrige tilladelser

Projektet forventes herudover at skulle søge om dispensation for:

- Fortidsmindebeskyttelseslinjen (kommuner)
- Dispensation for naturbeskyttelsens § 3 (kommuner)
- Skovloven (Miljøstyrelsen)
- Krydsningstilladelse efter vandløbsloven (kommuner)
- Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen om forsætligt drab af individer (Miljøstyrelsen)
- Strandbeskyttelseslinjen (kommuner)
- Sø og å-beskyttelseslinjer (kommuner)
- Tilladelse til krydsning af råstofområde (Region Syddanmark)
- Tilladelse til krydsning af statsveje (Vejdirektoratet)
- Tilladelse til krydsning af kommunale veje (kommuner)

- Tilladelse til krydsning af jernbane (Banedanmark)
- Tilladelse til sø-opmåling (Geodatastyrelsen)
- Vurdering af sejladssikkerhed ved entreprenøropgaver til søs (Søfartsstyrelsen)
- Slots- og Kulturstyrelsen kan ved et anlægsarbejder stille vilkår om, at der skal foretages en marinarkæologisk forundersøgelse. Dette skal sikre at anlægsarbejder ikke påvirker havbundens beskyttede fortidsminder.
- Etableringstilladelse (Energistyrelsen)
- Ansøgning om geotekniske undersøgelser på søterritoriet (Energistyrelsen)
- Tilladelse til at udnytte energien (Energistyrelsen)
- Tilladelse til at udlede vand på marker (kommuner)
- Landzonetilladelser til midlertidig oplags- og byggeplads (kommuner)

2. Projektets miljøpåvirkninger

Med denne miljøkonsekvensvurderingsproces undersøges det, hvordan miljøpåvirkningen vil være ved etablering af det nye kabelanlæg og de nye højspændingsstationer ved Vordingborg Nord, Haslev Øst og Orehoved, samt fjernelse af eksisterende luftledninger, stationer og kabelanlæg. Vurderingerne vil omfatte både kortsigtede og langsigtede påvirkninger, både i anlægs- og driftsfasen. Desuden vil kumulative virkninger fra andre relevante projekter og planer indgå i vurderingerne, såfremt disse kan identificeres.

Miljøkonsekvensvurderingen vil omfatte forskellige miljøemner, som indledningsvis er vurderet til at være relevante for denne type anlæg, herunder eventuelle relevante ideer til emner, der måtte indkomme i den idéhøring, som dette informationsmateriale er en del af.

2.1 Påvirkning fra kabellægning på land

Projektet omfatter kabellægning, der vil kunne medføre miljøpåvirkninger primært i anlægsfasen. Disse bliver undersøgt, beskrevet og vurderet i miljøkonsekvensrapporten. Som led i vurderingen af kabelanlæggets mulige miljøpåvirkninger er der ved at blive gennemført en detaljeret undersøgelse og beskrivelse af de områder på strækningen, hvor der skal tages særlige anlægshensyn.

Kablerne vil blive lagt som jordkabler, og på det meste af strækningen vil kablerne blive gravet ned. Ved krydsning af vandløb, diger eller beskyttet natur, vil kablerne etableres ved underboring for at undgå opgravning. Herved belastes miljø og omgivelser mindst muligt.

Der etableres to 132 kV kabelsystemer fra station Spanager til station Haslev Øst samt fra station Vordingborg Nord til station Orehoved. Til nedgravning af kablerne er der behov for et ca. 35 m bredt midlertidigt arbejdsbælte. I anlægsbæltet rømmes mulden af, og opgravet muld- og råjord opbevares midlertidigt inden for arbejdsbæltet.

Fra Haslev Øst station og til Vordingborg Nord etableres et enkelt 132 kV kabelsystem. Det midlertidige arbejdsbælte er på denne strækning ca. 18 m bredt. Her etableres en kørevej på den ene side af kabelgraven, og jord oplægges på den anden side af kabelgraven.

I driftsfasen vil der blive tinglyst en servitut på berørte ejendomme. Servitutten gælder for et bælte langs kabelføringen på: 7 m ved enkelt kabeltracé, 17 m ved dobbelt kabeltracé, og op til 40 m ved underboringer.

Omkring projektområdet for kabelkorridoren er der områder med boliger, beskyttet natur, vandløb, fredskovsarealer, gravhøje m.v. Kablet vil så vidt muligt blive ført uden om disse områder. Flere steder langs kabeltracéet forventes det, at der findes bilag IV-arter, dvs. arter der er beskyttet under EU's habitatdirektiv.

I miljøkonsekvensrapporten vil der være en vurdering af projektets eventuelle påvirkninger på bilag IV-arter og beskyttet natur i anlægsfasen. Påvirkningen i forbindelse med etablering af kabelanlæggene vil primært forekomme i arbejdsområderne. Uden for arbejdsområderne kan der også være en indvirkning, i de nærmeste omgivelser i anlægsfase. I miljøkonsekvensrapporten indgår også vurderinger af potentielle påvirkninger i forhold til vandområdeplaner og habitatdirektivet for anlægsfasen.

2.2 Påvirkning fra kabellægning under Storstrøm

Projektet omfatter kabellægning under Storstrøm, i alt ca. 7 km. Kablerne graves eller spules ned i havbunden, hvorved havbunden påvirkes direkte i tracéet, mens omgivelserne påvirkes af havbundssediment og stoffer i det sediment, der bringes i suspension og spredes med strømmen.

Som led i vurderingen af kabelanlæggets mulige miljøpåvirkninger på havet gennemføres kortlægning af miljøforholdene på havet. Dette er særlig relevant ud for Falster, hvor Storstrøm er udlagt som Natura 2000-område. Anlægsmetoder og strækninger, hvor der skal tages særlige hensyn, beskrives i miljøkonsekvensrapporten. Ud over påvirkninger på Natura 2000 indgår også vurderinger af projektets påvirkninger i forhold til vandrammedirektivet og havstrategien.

2.3 Station Haslev Øst

Etablering af den nye station Haslev Øst betyder, at områdets landskabskarakter ændres. Højspændingsstationen placeres på en bar mark. Den nye station vil indeholde en række elektriske standardkomponenter. På stationen opsættes 25,5 m høje lynfangsmaster. Antallet af nødvendige master er ikke beregnet endnu, men vil maksimalt være 8 master. Herudover opføres der også en stationsbygning. Stationen omkranses af hegn med skærmende beplantning på ydersiden.

I miljøkonsekvensrapporten vil bl.a. støj og visuel påvirkning ved stationen i driftsfasen blive belyst. Der vil blive udarbejdet visualiseringer, der viser hvordan stationen vil se ud i landskabet.

2.4 Station Vordingborg Nord

Etablering af den nye station ved Vordingborg Nord betyder, at områdets landskabskarakter ændres. Stationen placeres på bar mark. De højeste el-tekniske elementer bliver omkring 8,5 meter høje. Derudover vil der blive opsat op til 12 lynfangsmaster som er 25,5 meter høje.

I miljøkonsekvensrapporten vil bl.a. støj og visuel påvirkning ved stationen i driftsfasen blive belyst. Der vil blive udarbejdet visualiseringer, der viser hvordan stationen vil se ud i landskabet.

2.5 Station Orehoved

Etablering af den nye station ved Orehoved betyder, at områdets landskabskarakter ændres. Stationen placeres på bar mark. De højeste el-tekniske elementer bliver omkring 8,5 meter høje. Derudover vil der blive opsat op til 12 lynfangsmaster som er 25,5 meter høje.

I miljøkonsekvensrapporten vil bl.a. støj og visuel påvirkning ved stationen i driftsfasen blive belyst. Der vil blive udarbejdet visualiseringer, der viser hvordan stationen vil se ud i landskabet.

2.6 Påvirkning fra nedtagning af luftledning

Projektet omfatter nedtagning af luftledninger på strækningen mellem Spanager – Haslev og Fensmark. Her nedtages luftledning og 118 master samt mastefundamenter. På en delstrækning opgraves eksisterende jordkabler. Dette vil kunne medføre miljøpåvirkninger. Disse bliver undersøgt, beskrevet og vurderet i miljøkonsekvensrapporten. Som led i vurderingen af mulige miljøpåvirkninger fra nedtagning af luftledningen er der ved at blive gennemført en detaljeret undersøgelse og beskrivelse af de områder på strækningen, hvor der skal tages særlige anlægshensyn.

Omkring projektområdet for nedtagning af luftledningen er der områder med boliger, beskyttet natur, vandløb, fredskovsarealer, gravhøje m.v. Nedtagning af luftledningerne sker nogle steder i beskyttet natur og fredskov, og flere steder forventes det, at der findes bilag IV-arter, dvs. arter der er beskyttet under EU's habitatdirektiv.

Der skal demonteres 11 master inden for Natura 2000-område nr. 163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Masterne står inden for habitatområde H145 Holmegårds Mose og fuglebeskyttelsesområde F91 Holmegårds Mose og Porsmose.

I miljøkonsekvensrapporten vil der være en vurdering af projektets eventuelle påvirkninger på bilag IV-arter og beskyttet natur i anlægsfasen. Påvirkningen i forbindelse med nedtagning af luftledninger vil primært forekomme i arbejdsområderne for nedtagning af master og fundamenter. Uden for arbejdsområderne kan der også være en indvirkning, i de nærmeste omgivelser i anlægsfase. I miljøkonsekvensrapporten indgår også vurderinger af projektets påvirkninger i forhold til habitatdirektivet.

2.7 Påvirkning af naboer -støj og trafik

Anlægsfase

Kabelstrækning

Anlægsarbejderne vil medføre øget trafik og støj, som kan udgøre en gene for naboer og brugere af de berørte lokalområder og veje. Der forventes lokale og forbigående gener langs kabeltracéet og ombygning af stationerne i anlægsfasen. Anlægsarbejderne vil som udgangspunkt blive udført inden for normal arbejdstid, som på hverdage er kl. 07-18 og lørdag 07-14.

Station Haslev Øst, Vordingborg Nord og Orehoved

Anlægsaktiviteterne ved etablering af nye stationer ved Haslev Øst, Vordingborg Nord og Orehoved forventes at have en varighed på 1½ år (Haslev Øst) og 9-10 måneder (Vordingborg Nord og Orehoved). Anlægsarbejdet kan i perioder påvirke omgivelserne med støjende aktiviteter. Det præcise behov for maskiner kan ikke fastlægges på nuværende tidspunkt, men baseret på erfaringer fra tidligere projekter vil støjende aktiviteter primært forekomme fra kørende materiel. De anvendte maskiner støjer på samme vis som almindelige landbrugs- og entreprenørmaskiner. Anlægsarbejderne vil som udgangspunkt blive udført inden for normal arbejdstid, som på hverdage er kl. 07-18 og lørdag 07-14. Arbejdstid uden for dette aftales med den kommunale myndighed. Der forekommer ikke støjende arbejder som f.eks. pælefundering eller spunsramning.

Demontering af eksisterende luftledningsanlæg samt partiel kabellægning

Betonfundamenter fjernes helt eller delvist i dialog med lodsejer og kommunen. Efter masterne fjernes reetableres arealerne. Anvendelse af trykluftshammer kan forekomme af meget kort varighed, i et omfang af ca. 2-4 timer pr. mast, og tilstedeværelsen ved hver mast vil samlet være 2-4 uger. Arbejdet med fjernelse af fundament forventes samlet set at være nogle timer

fordelt over 1-2 dage pr. fundament. Det forventes, at der kan tages 7 master ned om ugen. Optagning af kabelanlæg foretages på 2-4 uger. I forbindelse med fjernelse af luftledningsforbindelser og kabelanlæg vil der så vidt muligt blive arbejdet i alle døgnets lyse timer. Dvs. om sommeren også uden for normal arbejdstid, som på hverdage er kl. 7-18 og lørdage kl. 07-14. Anlægsarbejde i alle døgnets lyse timer forudsætter, at Energinet kan indhente dispensation hertil fra de berørte kommuner. Hvis der er særlige forhold, f.eks. hensyn til Natura 2000-områder, kan mastefundamenter efterlades.

Ilandføringspunkter for krydsning af Storstrømmen

Anlægsarbejder og aktiviteter i forbindelse med ilandføring af de to søkabler ved hhv. Orehoved og Ore strand forventes at medføre øget trafik og støj, som kan udgøre en gene for naboer og brugere af berørte områder og veje, der fører ned til ilandføringspunkterne. Anlægsarbejderne vil som udgangspunkt blive udført inden for normal arbejdstid, som på hverdage er kl. 07-18 og lørdag 07-14. Arbejdstid uden for dette aftales med den kommunale myndighed.

Driftsfase

I driftsfasen vil der være kørsel til og fra højspændingsstationerne i forbindelse med service og vedligeholdelse. Selve højspændingsstationerne vil desuden udsende driftsstøj, der skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier for virksomheder. Støjberegninger er udført for alle stationer, og gældende retningslinjer i forhold til støjgrænser overholdes.

2.8 Påvirkning fra luft, lys og uheld

Anlægsfase

I anlægsfasen vil kørsel med entreprenørmaskiner kunne bidrage til emissioner samt støvgener lokalt langs kabelkorridoren. Der er isoleret set tale om kortvarige gener, der kan afhjælpes ved fx. vanding.

Der kan være behov for at opsætte lys på arbejdspladserne på såvel stationsområderne som langs kabelkorridorerne. Lyskilder afskærmes og indrettes, så de ikke blænder naboer.

Miljøkonsekvensrapporten vil indeholde en redegørelse af projektets anvendelse af bentonit, additiver m.m. i forbindelse med underboringer og påvirkningen af jordmatricen, da risikoen for miljøpåvirkning fra bentonit vil kunne ske i forbindelse med uheld (blow-out).

Anlægsarbejdet er ikke forbundet med større risiko for uheld. Der udarbejdes beredskabsplaner for f.eks. brand og arbejdsulykker.

Driftsfase

Der er ikke emissioner fra stationer i driftsfasen. Der er ikke permanent belysning på stationerne i driftsfasen. Stationerne vil i driftsfasen overholde gældende sikkerhedsforanstaltninger, herunder beredskabsplaner og forventes ikke at medføre væsentlige risici.

Det forventes ikke, at projektet vil medføre lugtgener i anlægs- eller driftsfasen.

2.9 Påvirkning af jord

Anlægsfase

Anlægsarbejdet vil betyde, at der skal håndteres og opbevares jord langs kabelkorridoren/ tracéet. Langs kabelkorridoren vil den opgravede jord blive genindbygget, og der vil dermed ikke være overskud af jord, som skal bortskaffes. På stationsområderne vil hovedparten af den opgravede jord blive genindbygget. Overskudsjord, der ikke genindbygges, vil blive håndteret efter en jordhåndteringsplan, som godkendes af relevant kommunal myndighed. Håndtering af evt. forurenede jord og jord omfattet af områdeklassificering håndteres ligeledes efter en af kommunen godkendt jordhåndteringsplan.

Driftsfase

Omkring oliefyldte apparater (kompenseringspoler og transformere) vil der blive etableret tætte opsamlingskar, som opsamler regnvand. Det opsamlede regnvand ledes via olieudskillere til et nedsivningsbassin. Karret er desuden dimensioneret så det kan tilbageholde hele indholdet af olie i tilfælde af lækage.

Der indhentes nedsivningstilladelse og udarbejdes beredskabsplaner for drift af anlægget.

2.10 Påvirkning af grundvand og overfladevand

Anlægsfase

Der kan blive behov for at bortlede regnvand, der samler sig i kabelgraven under anlægsarbejdet. Derudover kan det ikke udelukkes, at der kan opstå behov for at bortlede højtstående grundvand, ved enten lænsning fra pumpe-sumpe eller på visse strækninger ved hjælp af sugspidsanlæg. Da kabelgravene kun anlægges med en dybde på ca. 1,5 m, og står åbne i kort tid (op til 10 dage), forventes vandmængderne at være begrænsede.

Vand fra tørholdelse af kabelgrave efter nedbør i anlægsperioden vil blive bortledt lokalt til nedsivning på terræn efter aftale med lodsejer. Det sikres, at der ikke kan ske overfladeafstrømning til recipient. Der vil heller ikke ske afledning til sårbare eller beskyttede naturtyper.

Projektets påvirkning på relevante vandforekomster, som følge af anlægsarbejdet, vil blive belyst i miljøkonsekvensrapporten og vurderet op imod konkrete målsætninger, grænseværdier m.v. i henhold til lov om vandplanlægning. Der redegøres for hvilke grundvandsforekomster, der er i projektområdet, deres nuværende tilstand og målsætning samt hvordan grundvandsforekomsterne forventes påvirket, såfremt der måtte ske et blow-out ved en styret underboring i forbindelse med kabellægning. Til vurderingen anvendes bl.a. en række forudsætninger om størrelsen på flow af boremudder og kendskab til additiver.

Uheld i anlægsperioden i form af utilsigtet udsivning af boremudder fra styrede underboringer kan forårsage direkte og indirekte påvirkning af overfladevand, grundvand, jord og natur. Projektets påvirkning heraf indgår i miljøkonsekvensrapporten. Der foretages en vurdering af projektet i henhold til lov om vandplanlægning samt indsatsbekendtgørelsen for strækninger, hvor der er indvindingsoplande til vandværker og områder med særlige drikkevandsinteresser samt vandløb, der krydses ved underboring. Der vurderes for de vandløb, der krydses ved underboring og nedstrøms beliggende målsatte vandområder.

Nedlægning af kabler i havbunden kan påvirke de biologiske og kemiske kvalitetselementer i marine vandforekomster omfattet af vandrammedirektivet. Påvirkningerne kan opstå enten direkte ved gravearbejder i havbunden samt indirekte ved spredning af suspenderet sediment som kan reducere lysgennemtrængningen, skabe lokal tildækning af habitater og sprede stoffer der var sorberet i det suspenderede sediment. Havstrategiens 11 deskriptorer der beskriver

en række tilstandselementer og påvirkninger på havmiljøet i henhold til havstrategidirektivet kan derfor også påvirkes.

Driftsfase

Projektet vil i driftsfasen ikke have konsekvenser for grundvandsforekomster.

Regnvand fra de nye stationer (tagvand og vand fra grønne arealer, veje og parkering etc.) vil i driftsfasen blive ledt til nedsivningsbassin, til recipient eller til kloak i tilknytning til stationsområdet, på samme vis som det sker på andre eksisterende stationer. Spildevandshåndtering aftales med relevant kommunal myndighed.

2.11 Påvirkning af landskab

Anlægsfasen

I anlægsfasen vil graveområdet og anlægsarbejdet være synligt langs kabelkorridoren. Når anlægsarbejdet er overstået, vil alle arealer blive reetableret.

Kabelanlægget etableres fortrinsvist i åben grav. Indenfor arbejdsbæltet graves der en kabelrende, som bliver ca. 1,5 m dyb og ca. 2,7 m bred øverst. Anlægsarbejdet vil foregå i delstrækninger og derfor ikke foregå på samme tid, på hele strækningen af kabelkorridoren. De enkelte delstrækninger vil vare 3-5 uger.

Driftsfase

Den primære landskabelige påvirkning vil komme fra etablering af stationerne Haslev Øst, Vordingborg Nord og Orehoved. Der vil blive udarbejdet visualiseringer, der viser, hvordan stationerne vil se ud fra forskellige vinkler i nærområdet når de står færdige.

2.12 Påvirkning af Natura 2000-områder og natur

Natura 2000-områder består af et netværk af internationale naturbeskyttelsesområder, som omfatter habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. Formålet med Natura 2000-netværket er at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget for de enkelte Natura 2000-områder.

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal der før der kan gives tilladelse til et projekt, foretages en vurdering af om projektet kan påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget væsentligt. Der skal derfor udarbejdes en "væsentlighedsvurdering", hvor det vurderes, om projektet kan medføre en væsentlig påvirkning på naturtyper eller arter i et givent Natura 2000-område.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen kan afvises, at en plan eller et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, kan projektet tillades.

Hvis ikke en væsentlig påvirkning kan afvises, skal der udarbejdes en "konsekvensvurdering". I konsekvensvurderingen vurderes det, om påvirkningen kan skade Natura 2000-området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Vurderingen skal også omfatte kumulative påvirkninger, som typisk ses som en forstærkning af påvirkningen af en givet miljøkomponent. Kumulative påvirkninger kan også være mere komplekse påvirkninger, hvor samspillet af forskellige påvirkninger giver anledning til helt nye påvirkninger.

En del af demonteringen af det eksisterende anlæg vil komme til at foregår inden for Natura 2000 området N163 - Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Herudover kan projektets landdel indirekte påvirke Natura 2000-område: N161 Søer

ved Bregentved og Gisselfeld, N159 Bagholt Mose, N148 Køge Å samt N169 'Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde'.

Projektets søkabel går gennem Natura 2000-området N173 - Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Søkablet graves ned tæt på Natura 2000 område 168 - Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund, som kan påvirkes indirekte.

Der foretages anlægsarbejder i forbindelse med nedgravning af kabel i havbunden, nedtagning af luftledning, master og fundamenter inden for et Natura 2000-område, og der er risiko for blowout ved underboring af vandløb (uheldssituation), der potentielt kan påvirke nedstrøms beliggende Natura 2000-områder. Der kan yderligere ske en påvirkning af fredede arter, herunder bilag IV-arter, både i og udenfor Natura 2000-områder.

Derfor udarbejdes vurdering efter habitatdirektivet for relevante Natura 2000-områder som en del af miljøkonsekvensrapporten. Desuden vurderes potentielle påvirkninger på fredede arter og bilag IV-arter. For bilag IV-arter vurderes potentiel påvirkning på økologisk funktionalitet.

2.13 Andre miljøemner

Påvirkning af arealer, materielle goder, befolkning og menneskers sundhed.

Langs kabelanlægget vil der blive etableret et servitútbælte, hvor der bliver pålagt restriktioner for arealanvendelsen, som omfatter forbud mod beplantning med dybe rødder, jordarbejder nær kablet, bebyggelse oven på kablet samt sikring af fremtidig adgang til kablet. Landbrugsjorden kan dyrkes igen, når kabelstrækningen er etableret, og dræn, der afbrydes midlertidigt ved anlægsarbejdet, vil blive reetableret.

Rekreative forhold, som fx færdsel på stier og strande, sportsaktiviteter og jagt, kan blive midlertidigt påvirket i anlægsfasen ved støj og midlertidig omlægning eller lukninger af kortere varighed af stier, veje, og udendørs rekreative områder.

Der er et magnetfelt omkring strømførende kabelanlæg og stationer. Magnetfelter findes overalt, hvor der går en elektrisk strøm. Energinet anvender et forsigtighedsprincip som omhandler nærhed mellem boliger og højspændingsanlæg. Forsigtighedsprincippet er fulgt ved planlægningen af projektet.

Der foretages arkæologiske forundersøgelser på hele kabelstrækningen samt på området til den nye station og der vil blive taget hensyn til resultaterne af forundersøgelserne.

3. Alternativer

Der undersøges ikke alternativer til det valgte projekt.

I miljøkonsekvensrapporten beskrives et referencescenarie (0-alternativ). Referencescenariet er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektets indvirkning på miljøet. Referencescenariet (0-alternativet) er den situation, hvor 132 kV kablerne ikke etableres, og hvor luftledningerne ikke nedtages mellem Spanager og Fensmark.

4. Sådan får du indflydelse

4.1 Hvordan giver du din mening til kende?

Miljøstyrelsen vil gerne have input fra borgere, foreninger, organisationer, virksomheder og berørte myndigheder, om hvilke miljøforhold der er vigtige at undersøge, i forbindelse med den miljøkonsekvensrapport som bygherre skal udarbejde. Herunder, om der er miljøforhold, der ikke er nævnt i de foregående afsnit, som er relevante at inddrage.

Vi skal have dine idéer og forslag senest den 11. december 2023.

Dit bidrag skal sendes til:

mst@mst.dk

eller alternativt til:

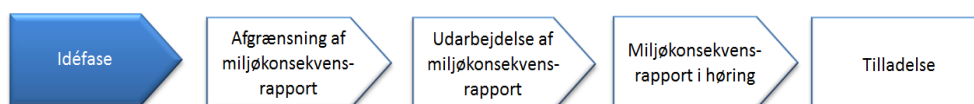
Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

Anfør venligst emnet:

Miljøvurdering af kabelanlæg Spanager-Orehoved j.nr. 2023-18730

Flere oplysninger kan fås hos Miljøstyrelsen, tlf.: 72 54 40 00 eller e-mail: mst@mst.dk

4.3 Den videre proces

Når høringen er afsluttet, sammenfatter Miljøstyrelsen de indkomne forslag i en udtalelse (afgrænsning), der fastlægger, hvad der skal indgå i bygherres videre arbejde med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten.

Miljøkonsekvensrapporten danner grundlaget for Miljøstyrelsens vurdering af om projektet kan tillades. Her vil eventuelle påvirkninger af mennesker, natur og miljø i området blive vurderet, herunder om der er behov for foranstaltninger til at forebygge eller begrænse forventede væsentlige skadelige indvirkninger.

Bygherres ansøgning, miljøkonsekvensrapport og Miljøstyrelsens udkast til afgørelse sendes i høring i 8 uger. Herefter vil Miljøstyrelsen vurdere, om der kan meddeles tilladelse til projektet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk